

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA (PSO) Z JĘZYKA NIEMIECKIEGO

---

na podstawie:

Programu nauczania języka niemieckiego dla klas I-III zasadniczej szkoły zawodowej i klas I-IV technikum, zakres podstawowy (wariant IV.0 oraz IV.1 podstawy programowej), realizowanym w oparciu o podręcznik do nauki języka niemieckiego *Genau 3* (Wydawnictwo LektorKlett)

Przedmiotowy System Oceniania powinien być zgodny z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania (WSO), określającym szczegółowe warunki i kryteria oceniania, dlatego niniejszy dokument stanowi jedynie propozycję sposobów oceniania i może być modyfikowany w zależności od potrzeb i warunków nauczania w danej szkole.

Do podstawowych celów oceniania w szkole należą:

- informowanie ucznia, rodzica i nauczyciela o poziomie osiągnięć edukacyjnych ucznia i jego postępach w nauce;
- pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju, samoocenie, pokonywaniu trudności i rozwijaniu uzdolnień;
- motywowanie ucznia do dalszego rozwoju.

I. Wymagania ogólne z języka niemieckiego dla IV etapu edukacyjnego

Ocenianiu podlegają osiągnięcia edukacyjne ucznia tj. stan wiedzy i umiejętności oraz postępy w opanowaniu wymagań wynikających z podstawy programowej i realizowanego przez nauczyciela programu nauczania. Pracując z kursem *Genau* uczniowie mogą realizować podstawę programową w zakresie podstawowym na dwóch poziomach: IV.0 oraz IV.1. Dla każdego z tych poziomów zostały określone wymagania, które podlegają ocenie w trakcie roku szkolnego.

1. Znajomość środków językowych

Poziom IV.0 – dla początkujących	Poziom IV.1 – dla kontynuujących naukę
Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.	Uczeń posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych) umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.

2. Rozumienie wypowiedzi

Poziom IV.0 – dla początkujących	Poziom IV.1 – dla kontynuujących naukę
Uczeń rozumie bardzo proste i krótkie wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie i powoli, w standardowej odmianie języka, a także krótkie i proste wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.	Uczeń rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka, a także proste wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

3. Tworzenie wypowiedzi

Poziom IV.0 – dla początkujących	Poziom IV.1 – dla kontynuujących naukę
Uczeń samodzielnie formułuje bardzo krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi ustne i pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.	Uczeń samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi ustne i pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

4. Reagowanie na wypowiedzi

Poziom IV.0 – dla początkujących	Poziom IV.1 – dla kontynuujących naukę
Uczeń uczestniczy w prostej rozmowie i w typowych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub pisemnie, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.	Uczeń uczestniczy w rozmowie i w typowych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub pisemnie, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

5. Przetwarzanie wypowiedzi

Poziom IV.0 – dla początkujących	Poziom IV.1 – dla kontynuujących naukę
Uczeń zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.	Uczeń zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

Nauczyciel jest zobowiązany do dostosowania wymagań do indywidualnych możliwości rozwojowych i edukacyjnych uczniów ze specyficznymi potrzebami zgodnie z opinią zawartą w orzeczeniu poradni.

II. Zakresy tematyczne realizowane w podręczniku *Genau 3* i podlegające ocenie:

- Człowiek (np. dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, uczucia, emocje, zainteresowania, problemy etyczne);
- Żywnienie (np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowanie, lokale gastronomiczne);
- Praca (np. zawody i związane z nimi czynności, warunki pracy i zatrudnienia, praca dorywcza);

- Życie rodzinne i towarzyskie (np. okresy życia, członkowie rodziny, koledzy, przyjaciele, czynności życia codziennego, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemy);
- Zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary, sprzedawanie i kupowanie, reklama, korzystanie z usług, środki płatnicze);
- Podróżowanie i turystyka (np. środki transportu, informacja turystyczna, baza noclegowa, wycieczki, zwiedzanie);
- Sport (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, imprezy sportowe, sport wyczynowy);
- Kultura (np. dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, media);
- Świat przyrody (np. klimat, rośliny i zwierzęta, krajobraz, zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego, klęski żywiołowe);
- Elementy wiedzy o krajach obszaru języka niemieckiego oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem tematyki integracji europejskiej, w tym znajomość problemów pojawiających się na styku różnych kultur i społeczności.

III. Funkcje językowe realizowane w podręczniku *Genau 3* i podlegające ocenie:

- Nazywanie dyscyplin sportowych;
- Wyrażanie opinii o sportach ekstremalnych;
- Wypowiadanie się o zainteresowaniach sportowych przyjaciół i krewnych;
- Opowiadanie o ulubionej porze roku;
- Określanie samopoczucia swojego i innych osób;
- Pytanie o zgodę, wyrażanie i odmawianie zgody;
- Formułowanie propozycji;
- Nazywanie różnych prac domowych;

- Rozumienie wypowiedzi o pracach domowych;
- Wyrażanie czynności w czasie przeszłym;
- Określanie kolejności wydarzeń przeszłych;
- Wyrażanie opinii na temat prac domowych;
- Przyznawanie i odmawianie racji;
- Udzielanie porad i wskazówek;
- Określanie częstotliwości wykonywanych czynności;
- Opisywanie przebiegu minionego dnia;
- Pytanie o wydarzenia z przeszłości;
- Relacjonowanie wydarzeń;
- Potwierdzanie wykonania czynności;
- Rozróżnianie informacji o krajach niemieckojęzycznych;
- Opowiadanie o charakterystycznych produktach z Niemiec i Szwajcarii;
- Opowiadanie o instytucji Kawiarni Wiedeńskiej;
- Pytanie o cenę i rozumienie cen różnych artykułów;
- Rozróżnianie działów artykułów na rynku;
- Informowanie o towarach, ich cenach i ilości;
- Rozumienie i przekazywanie informacji o najważniejszych świątach;

- Wyrażanie opinii swojej i innych osób o świętach i uroczystościach;
- Informowanie o prezentach i wyrażanie opinii na ich temat;
- Informowanie się o upodobaniach innych osób;
- Wyrażanie chęci zamiany różnych przedmiotów;
- Pozyskiwanie informacji o różnych uroczystościach.

IV. Zakres gramatyczny realizowany w podręczniku *Genau 3* i podlegający ocenie:

- Odmiana rzeczownika w celowniku;
- Odmiana zaimka dzierżawczego;
- Odmiana zaimka osobowego w celowniku;
- Tworzenie czasu przeszłego *Perfekt*;
- *Perfekt* czasowników regularnych i nieregularnych;
- Tworzenie imiesłowu czasu przeszłego *Partizip Perfekt*;
- Użycie czasowników posiłkowych *haben* i *sein*;
- Odmiana przymiotnika z rzeczownikiem w mianowniku;
- Odmiana przymiotnika z rzeczownikiem w bierniku;
- Przyimki łączące się z biernikiem: *durch, gegen, für, ohne, um*.

V. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia:

- Odpowiedzi ustne
- Kartkówki
- Sprawdziany
- Prace klasowe
- Zadania domowe (prace pisemne, projekty)
- Aktywność na lekcji (praca w grupach, w parach)
- inne, określone w szkolnym systemie oceniania.

Genau 3 rozwija w uczniach umiejętność samooceny poprzez sekcje *Co już umiem?* w zeszytach ćwiczeń. Uczniowie zapoznawani są z technikami kontroli opanowania materiału poprzez *Fertigkeitstraining* w podręczniku oraz regularne sekcje *Zwischenstopp* w ćwiczeniach.

VI. Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia kryteriów oceny dopuszczającej, a deficyty w zakresie wiedzy i umiejętności nie pozwalają na kontynuację nauki na kolejnym etapie nauczania.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie kryteria oceny bardzo dobrej, a także wykazuje się dodatkowymi umiejętnościami i wiedzą wykraczającą poza wymagania oceny bardzo dobrej. Uczeń bierze udział w pozalekcyjnych formach doskonalenia umiejętności np. przez udział w projektach, olimpiadach językowych lub konkursach wiedzy o krajach niemieckojęzycznych.

1. W zakresie znajomości środków językowych

OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA
Stopień realizacji wymagań edukacyjnych	Niski stopień realizacji	Podstawowy stopień realizacji	Średni stopień realizacji	Wysoki stopień realizacji
Słownictwo	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń zna bardzo ograniczony zakres środków leksykalnych - uczeń z trudem posługuje się poznanymi wyrazami i zwrotami 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń zna niewielką ilość wprowadzonego słownictwa - uczeń częściowo poprawnie posługuje się poznanymi wyrazami i zwrotami 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń dobrze zna większość wprowadzonego słownictwa - uczeń poprawnie posługuje się poznanymi wyrazami i zwrotami 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń zna bardzo dobrze całość wprowadzonego słownictwa - uczeń z łatwością posługuje się poznanymi wyrazami i zwrotami
Gramatyka	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń słabo zna ćwiczone struktury gramatyczne - uczeń w niewielkim stopniu stosuje poznane struktury gramatyczne, popełniając przy tym liczne błędy 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń zna wybrane struktury gramatyczne - uczeń częściowo poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne popełniając przy tym nieliczne błędy 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń zna i rozumie większość ćwiczonych struktur gramatycznych - uczeń zwykle poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń zna i rozumie wszystkie ćwiczone struktury gramatyczne - uczeń poprawnie stosuje poznane struktury gramatyczne w wypowiedziach

2. W zakresie opanowania umiejętności językowych

OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA
Stopień realizacji wymagań edukacyjnych	Niski stopień realizacji	Podstawowy stopień realizacji	Średni stopień realizacji	Wysoki stopień realizacji
Umiejętności receptywne: czytanie i słuchanie	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń rozumie tylko ogólny sens bardzo prostych i krótkich tekstów słuchanych i czytanych w zakresie wprowadzonych tematów - uczeń znajduje w tekście czytanim lub słuchanym tylko niektóre potrzebne informacje - uczeń potrafi wykonać niektóre zadania na rozumienie tekstów słuchanych i czytanych 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń rozumie ogólny sens prostych, krótkich i mało zróżnicowanych tekstów słuchanych i czytanych w zakresie wprowadzonych tematów - uczeń znajduje niektóre potrzebne informacje szczegółowe w uproszczonych tekstach autentycznych - uczeń potrafi częściowo poprawnie rozwiązać zadania na rozumienie tekstów słuchanych i czytanych 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń dobrze rozumie większość zróżnicowanych tekstów słuchanych i czytanych - uczeń znajduje informacje szczegółowe w uproszczonych tekstach autentycznych i prostych literackich - uczeń w większości poprawnie wykonuje zadania na rozumienie tekstów słuchanych i czytanych 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń w pełni rozumie teksty słuchane i czytane, zróżnicowane pod względem treści i struktur - uczeń znajduje bez problemu informacje szczegółowe w różnorodnych tekstach - uczeń bezbłędnie wykonuje zadania na rozumienie tekstów słuchanych i czytanych
	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń potrafi wypowiedzieć się na znane tematy krótkimi frazami i prostymi zdaniami o bardzo 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń wypowiada się powoli, ale dłuższymi zdaniami i w miarę płynnie na wcześniej poznane tematy - uczeń wypowiada się 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń wypowiada się dość płynnie, odpowiednio długimi zdaniami, o urozmaiconym słownictwie i strukturach 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń wypowiada się płynnie i poprawnie fonetycznie i gramatycznie na tematy dotyczące osób i miejsc

<p>Umiejętności produktywne:</p> <p>mówienie</p> <p>i pisanie</p>	<p>ograniczonym słownictwie i strukturach</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczeń wypowiada się bardzo powoli i z namysłem, na tematy dotyczące go osobiście, ale potrafi przekazać zasadniczą informację - wypowiedzi ustne i pisemne są lakoniczne, niezbyt interesujące, nie spełniające wszystkich warunków formy i treści - uczeń tworzy mało spójne i proste teksty pisane o ubogim słownictwie - uczeń z trudem pisze proste teksty jak prosty list prywatny, ale liczne błędy leksykalno-gramatyczne oraz ortograficzne często zakłócają komunikację 	<p>logicznie i spójnie, choć z błędami, nie zakłócającymi ogólnego sensu wypowiedzi</p> <ul style="list-style-type: none"> - uczeń stosuje liczne powtórzenia, nie podaje wszystkich potrzebnych informacji - uczeń posiada wystarczający zasób słownictwa i struktur, żeby przekazać bardzo prostą informację ustnie i pisemnie - uczeń tworzy bardzo proste i dość spójne teksty pisane, z niewielką liczbą błędów, częściowo zakłócających komunikację - uczeń potrafi napisać krótki i nieskomplikowany list prywatny oraz krótką wypowiedź na znany temat, popełnia nieliczne błędy ortograficzne i interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń tworzy interesujące wypowiedzi na zadany temat i na odpowiednim poziomie słownictwa i struktur w zakresie wprowadzonych tematów - wypowiedzi mogą zawierać drobne usterki językowe, ale są spójne i ciekawe pod względem formy i treści - uczeń tworzy zgodne z tematem teksty pisane, używając odpowiednich środków językowych - uczeń stosuje dość urozmaicony zasób słownictwa, umożliwiając przekazanie prostej informacji w logiczny i interesujący sposób - uczeń potrafi napisać krótki i list prywatny oraz inną wypowiedź na znany temat - uczeń popełnia nieliczne błędy ortograficzne nie 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń tworzy wypowiedzi z bogatym słownictwem i strukturami w zakresie wprowadzonych tematów - uczeń prezentuje wprowadzone tematy wielostronnie i interesująco - uczeń nie popełnia błędów gramatycznych i leksykalnych, nieliczne ortograficzne, ale stosuje poprawną interpunkcję - uczeń potrafi napisać ogłoszenie, krótki i list prywatny oraz wypowiedź na dany temat, stosując poznane struktury i słownictwo
---	---	---	---	--

			zakłócające komunikacji	
Przetwarzanie tekstu	- uczeń z pomocą nauczyciela przekazuje w języku niemieckim informacje zawarte w materiałach wizualnych, popełniając liczne błędy	- uczeń z trudem przekazuje w języku niemieckim informacje zawarte w materiałach wizualnych, popełniając błędy	- uczeń samodzielnie i w większości poprawnie przekazuje w języku niemieckim informacje zawarte w materiałach wizualnych i tekstach niemieckojęzycznych	- uczeń samodzielnie, precyzyjnie i poprawnie przekazuje w języku niemieckim informacje zawarte w materiałach wizualnych i tekstach niemieckojęzycznych
Inne	- uczeń z trudem współdziała w grupie - uczeń bardzo rzadko korzysta ze źródeł informacji w języku niemieckim - uczeń z trudem i z pomocą nauczyciela stosuje strategie komunikacyjne (domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu)	- uczeń częściowo aktywnie współdziała w grupie - uczeń sporadycznie korzysta ze źródeł informacji w języku niemieckim - uczeń z pomocą nauczyciela i częściowo poprawnie stosuje strategie komunikacyjne (domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu)	- uczeń zazwyczaj aktywnie współdziała w grupie - uczeń zazwyczaj samodzielnie korzysta ze źródeł informacji w języku niemieckim - uczeń zazwyczaj samodzielnie i swobodnie stosuje strategie komunikacyjne (domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, rozumienie tekstu zawierającego nieznane słowa)	- uczeń aktywnie współdziała w grupie - uczeń samodzielnie i swobodnie korzysta ze źródeł informacji w języku niemieckim - uczeń samodzielnie i swobodnie stosuje strategie komunikacyjne (domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, rozumienie tekstu zawierającego nieznane słowa)